

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXVII. évfolyam

2016. január-február-március

551. szám

Budapest Festung

Pilhál György, MNO, 2016. február 11.

Szomorú „dicsőségünk”, hogy Leningrád és Sztálingrád után Budapesten dúlt a második világháború legvéresebb csatája. 1945. február 11-én, pár perccel este nyolc előtt Pfeffer-Wildenbruch erődparancsnok – dacolva a végső kitartást követelő Hitlerrel – rádióüzenetben közölte Berlinnel: a körbezárt német és magyar erőkkel kitör a várból. Sztálin még 1944. október végén adta ki a parancsot: november 7-ét Budapesten kell ünnepelniük a szovjet katonáknak. Csakhogy a Führernek is fontos volt az erődde előléptetett város (Budapest Festung), részint a zalai olajmezők, részint a Balkánról visszavonuló csapatok biztosítása miatt. Ami Sztálinnak presztízst jelentett, a németeknek szusszanást a megmaradt hátszországban. A főváros lakosságára éhezés, vér és halál várt. Épphogy megszűntek az angolszász bombázások, máris megszólaltak a katyusák. Az ostromgyűrű bezárult, január közepén a németek az összes Duna-hidat felrobbantották. A védők légi összeköttetése megszakadt, vízi kapcsolat szóba sem jöhetett, az ejtőernyőkkel ledobott hadianyag, élelem alig segített, ezek egy részét ráadásul az ostromlókhoz fújta a szél... A várban rekedtek (24 ezer német és 20 ezer magyar baka, valamint rengeteg civil) kilátástalan helyzetbe kerültek. A kitörésre készülőköt háromszoros orosz gyűrű várta a vár aljánál. Talán tízezren éltek túl a mészárlás első hullámát, a többiekét a következő napokban vadászták le a közeli erdőkben, házakban, a romok között. A legközelebbi német vonalat alig nyolcszázan érték el...

Vajon ha Hitler nem nyilvánítja erődde a várost, és roboghat tovább a vörös ármádia, hol parolázik egymással Szerjózsa és Jimmy? Biztosan nem a Rajnánál. Nyugat-Európa alighanem Budapestnek köszönheti, hogy megúsza a „népi demokráciát” ...

Hadak Útján Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója. Indult 1948-49-ben Ausztriában

ill. Bajorországban, "MHBK Központi Tájékoztató" címen.

World Federation of Hungarian Veterans

Official Review, Quarterly Periodical

Megjelenik negyedévenként, március, június, szeptember és december hónapokban.

ISSN 0847-2599

Kiadó/Publisher: Simonyi László, Chicago, MHBK központi vezető

Főszerkesztő/Editor: Dr. Tóth Gergely

Nyomda/Printing: Weller Publishing, Toronto

A szerkesztő levelezési és emailcíme:

Hadak Útján, Dr. Tóth Gergely

P.O.Box 982740

Park City, UT 84098, USA

Email: hadakutjan@yahoo.com

Az emailben továbbított gépelt anyagot kérjük *simi word-formátumban* elküldeni.

Címváltozások bejelentése, előfizetési

csekkek, hozzájárulások:

1. Kanadából, Ausztráliából, Nagy-Britanniából kérjük az alábbi címre:

Hungarian Veterans, Charles Borbás

412 - 186 Stephen Dr.

Toronto, Ont. M8Y 3N6, Canada

2. Minden előfizető, ill. MHBK Főcsoport és csoport Európából, USA-ból, Dél-Amerikából előfizetési díját ill. Zrínyi Alap járadékát kérjük erre a címre állítsa ki és postázza USA dollárban:

MHBK Treasurer

10616 Wakefield St., Westchester, IL 60154,
USA

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza. A szükséges javítás és a rövidítés jogát fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat – a szerző és lapunk megnevezésével – más újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:

Március, június, szeptember ill. december 1.

Az időről-időre fellépő helyhiány kapcsán megértésüket kérjük, amennyiben lehet, a beküldött anyagot a következő számokban közöljük.

A tartalomból:

- Az emigrációs csoportok hírei
- Elhunyt v. Ugody Alajos és Andaházy Géza
- Emlékezés a Donra és a budavári Kitérésre
- A landshuti Vatikani Magyar Misszióról
- Emlékezés kisbarnaki Farkas Ferencre
- Megemlékezések, programok a tél folyamán
- Halálhírek, méltatások, rövid hírek, levelek

Borbás Károly főszerkesztő emeritus kitüntetése Torontóban (Beküldte Borbás Erzsébet)

A Magyar Harcosok Bajtársi Közössége (MHBK) torontói csoportja tagjai és meghívott barátai jelenlétében, családi ünnepség keretében került sor 2015. december 4.-én Borbás Károly kitüntetésének átadására az új Magyar Házban, a világháborúkban elesett magyar katonák Emléktáblája előtt.

Dr. Csige Gábor konzul, az ünnepség levezetője, köszöntötte a megjelenteket majd átadta a szót Dr. Szabó Stefánia főkonzul asszonynak, aki így kezdte méltató beszédét: *„Megtisztelés számomra, hogy Magyarország honvédelmi minisztere megbízásából olyan ember számára adhatok át ma itt kitüntetést, aki azt igazán kiérdemelte, és akinek életéről joggal mondhatjuk, hogy az maga az élő történelem. Mert valóban a XX. század Magyarországnak történelmi eseményei, mind ráhelyezték súlyos lenyomatait a 97 éves Karcsi bácsi életére, alapvetően alakítva, befolyásolva azt. Ő azonban a Hazánkat érő kihívásokat nem áthághatatlan akadályként, megkérdőjelezhetetlen sorscsapásként, hanem kihívásként, megoldandó feladatként felfogva úgy alakította életét, hogy azzal Magyarország számára a lehető legtöbbet tegye.”* Majd folytatta Borbás Károly életrajzának ismertetését, kiemelve, hogy az ünnepelt 24 éven át szerkesztette a **Hadak Útján Bajtársi Híradót**, amely négy földrészen át köti össze a még élő magyar bajtársakat. Befejezőként a diplomata átnyújtotta Dr. Simicskó István honvédelmi miniszter kitüntető emléktárgyát, egy 1848-49-es bombavető tarackágyú bronz modelljét.

Őt követte Prof. Dr. Szakály Sándor, a Honvéd Hagyományörző Egyesület (HOHE) elnöke, aki ismertette a HOHE fennállásának 2015. szeptember 25.-én lezajlott ünnepségét, a szervezet létrejöttét, célját, működését. Ezen az ünnepségen többen kaptak emléklakettet és díszérmet. Javaslataira kapta meg Hertelendy József, az MHBK kanadai főcsoportja vezetője és Borbás Károly a torontói csoport vezetője a díszérmet, amit most Dr. Szakály adott át. Végezetül Borbás Károly megköszönte a kitüntetések és egy vidám átélt katonatörténettel fejezte be. A magyar és a székely himnusz közös éneke után Borbás Erzsébet terített asztallal fogadta a megjelenteket. Kovács Kálmán márkás borokból álló ajándékával folytatódott a baráti hangulatú beszélgetés a jelenlévőkkel Szakály prof. társaságában, aki a feltett kérdésekre válaszolt. „Mindnyájatoknak köszönöm, hogy eljöttetek, és megosztottátok velem kitüntetésem örömét, az összetartozás nevében.” – köszönte meg derűs mosollyal Károly az őszinte gratulációkat.

Változás az ausztráliai főcsoport élén

Goór György (Sydney), az MHBK Ausztráliai Főcsoportjának vezetője életkorára való tekintettel benyújtotta lemondását. **Simonyi László MHBK kp. vezető** a tisztség betöltésére **Dobozy Istvánt, az MHBK Délausztrália „Zákó András” főcsoportvezetőjét** kérte fel. Gyurka bátyánk évtizedes munkáját hálásan köszönjük, írásait továbbra is várjuk, István jövőbeni munkájára pedig a Jóisten áldását kérjük!

Simonyi László, az MHBK központi vezetője (Chicago) felesége súlyos betegsége miatt ezúttal nem tudta elküldeni szokásos köszöntőjét. A Jóisten áldását kérjük felesége gyógyulásához, neki pedig testi és lelki erőt kívánunk.

Kedves Bajtársainknak, Olvasóinknak pedig áldott Húsvétot és kellemes, nyugodt tavaszt kívánunk, a szerkesztőség és a lap munkatársai.

**Részletek Dobozy István VRNT, az MHBK Délausztrália „Zákó András”
főcsoportvezetője jelentéseiből Adelaide-ből, a helyi MHBK Értesítő
novemberi számából ill. akkori közgyűlésükről, és utólagos karácsonyi
üdvözlötük**

Június 7.-én, vasárnap tartottuk meg a Hősök napi és Trianoni megemlékezéseket és a Szent László Rend évi összejövetelét.

Megemlékezésünk az 56-os magyar Szabadságharcról is, október 25-én a Délausztráliai Magyar Egyesületek Szövetsége (DAMESZ) rendezésében. Én nem tudtam jelen lenni, mivel azon a hétvégén Melbourne-be utaztunk magyar állampolgárságom átvételére (*amibez szívből gratulálunk! - a szerk.*). Nagyváradon születtem, amikor az ismét Romániához tartozott. Nagyvárad magyar város volt, magyar iskolába jártam és Magyarországot hazámnak tekintettem, de állampolgárságom eddig nem lehetett. Magyar származásomat mindig büszkén vallottam, az állampolgárság, a Magyar Nemzethez való tartozás ezt az érzelmemet hivatalosan is fogja igazolni. Különösen a Magyarság dicső múltja, a szentjeink tisztelete és az itteni temetőben nyugvó szüleim régi vágya vezetett engem erre az elhatározásra.

Mindig szem előtt kell tartasuk, és tudatunk kell az új nemzedékkel azt, hogy mit is jelent a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége; úgy ahogy a név kifejezi, magyar hazafiak közösségbe tömörültek, amikor a meneküléskor idegen földön nehézségek között rászorultak egymás támogatására, nem elfeledve azt, hogy még szükség lehet rájuk a Haza további védelmében. Azóta 68 év telt el, civil férfiak és nők is csatlakoztak a mozgalomhoz, akik a célkitűzéseket magukévá tették. Adataink kimutatnak eseményeket, valamint egyes személyek munkáját, de ez soha sem lehet teljes, hiszen minden ember élete tele van fontos cselekedetekkel, amit a haza szeretete és embertársainak tisztelete megkíván. Közösségünk büszke lehet múltunkra, ami tükrözi az Istenbe vetett hitünket és harcunkat Nemzetünk érdekéért, Katonák, Édesanyák és Hazafiak megbecsüléséért, valamint mások megsegítéséért. Fontosnak tartom, hogy képességeinknek megfelelően támogassunk minden magyar célt szolgáló törekvést, amit a reánk bízott örökségünk megkíván. Főcsoportunkat továbbra is ezekkel a célkitűzésekkel akarom szolgálni.

Köszönöm a vezetőségi és választmányi tagoknak, valamint tagjaink folytatólagos támogatását csoportunk működéséhez. Továbbá köszönöm az összetartást tagjaink között és a segítő készséget minden magyar megmozduláson.

Jelen lévő korelnökünk, Újházi Erzsébet bajtársnő köszöntésében visszaemlékezett arra az időre, amikor az MHBK megalakult és befejezésül további jó munkát kívánt főcsoportunk tisztségviselőinek.

A főcsoportvezető javaslatot tett, hogy továbbra is nyújtsunk anyagi támogatást, \$500 dollárt a következő egyesületeknek:

-Az MHBK központ munkájára \$500 dolláros felülfizetéssel a Zrínyi Alapra,

-A táncsoportnak \$500-dollárral a hősök napi megemlékezésén a szereplésük alkalmával,

-A Szent László Rendnek az évi díszbédjük alkalmával \$500 dolláros adománnyal. Hazánkban a Szent László Rend fontos munkát végez nemzetünk megmaradásáért. Mi távol a hazánktól általuk tudunk segítséget nyújtani a rászorultaknak.

A javaslatot egyhangúan jóváhagyták.

Áldott karácsonyt kíván a Délausztráliai "Zákó András" Főcsoport: v. Altorjay-Arnoul Éva, Antal Ferenc és Éva, Antal Christa, Berekally Magdolna, Borbási Margit, Bödő György, Csejthey Marika, Dobozy Mariandl és István, Farkas Sándor, Fekete Árpád, v. Flook Gusztáv, Franzl Elfriede, Herendi Márta, Jakab G.István és Marika, Kelemen Gyula, v. Kiss Katalin, Kövendy Márta, v. Lakatos Kálmán, von Muenster Christa, Dr. Nagy Ákosné Magdolna OAM, v. Nagy Ákos, Nagy Ferenc, O'Brien Éva, Óry László OAM, Pitó László, Polgári Sarolta, Robert Újházy Katalin, Scheer Jutka, Nt. Szabó Attila és Zsuzsa, Szöllösi Margit és István, v. Ugody Alajos, Újházy Erzsébet, Wetherellné-Szent-Ivány Ildikó.

-Victoria állambeli bajtársaink: Bertók Miklós, Dankó Ferenc, Fejes György, Hartyánszki Pál és Marika, Huszár J-né, Mrena Teréz, Pálos István (+), Poór Erzsébet, Rigó Sándor és Edit, Sághy Imre, v. Szmolnik Lajos, Vajda István és Varró Sándor.

-Nyugat Ausztráliai bajtársunk: Vajda György (Perth).

Valamint az újság munkatársai: Simonyi László MHBK Központi Vezető (Chicago), Goór György, Központi Vezetőnk Ausztráliai helyettese, NSW Főcsoportvezető (Sydney), Hertelendy József Kanadai Főcsoportvezető (Toronto), Borbás Károly főszerkesztő emeritus (Toronto), Dr. Tóth Gergely főszerkesztő (USA), v. Ferenczy Lóránd, volt Argentínai Főcsoportvezető (Buenos Aires), Tokay László volt USA Főcsoportvezető (Chicago).

Részletek az Adelaide-i MHBK Értesítő 2016 január-februári számából

Bajtársak!

Az újév küszöbén szeretettel kívánunk Boldog Új Esztendőt tagjainknak és családjaiknak! Visszatekintve közösségünk életére azt láthatjuk, hogy a tennivaló Nemzetünkért sosem szűnt meg és mindig voltak, akik áldozatos munkájukkal jó úton vezettek minket. Mi magyarok hiszünk a krisztusi világnézet győzelmében és a hit nélkül nem is élhetnénk. Nem kételhető az, hogy csoportunk létszáma csökken és az idősödés sem segít a nagyméretű munkában. De tapasztalainkkal, jó tanáccsal, összefogással, anyagi támogatással még mindig bekapcsolódhatunk. Közösségünk fenntartása azért is fontos, mert hatásosabb, ha minél több szervezet tör együtt a

közös célok felé.

v. Ugody Alajos m. kir. szkv. hu. hdgy (1923. augusztus 13 – 2015. december 3)

Lojzi bajtársunk december 3.-án adta vissza lelkét Teremtőjének. Rokonai akarata szerint privát temetési szertartás keretében december 11.-én kísértük utolsó útjára. Lojzi bajtársunk közismert volt magyar közösségeinkben, ezért többen engedélyt kértünk a megjelenésre. Szabó Attila lelkipásztor, v. Nagy Ákos és én röviden megemlékeztünk bajtársunk közösségi életeről és munkájáról. A virágcsokor elismerésen ott díszlet a nemzeti színű szalag a Vitézi Rend és az MHBK felírással. -Lojzi mindig felismerte a helyzetek jelentőségét és a problémák megoldására szükség szerint cselekedett. A harctéren nagy bátorsággal vezetett másokat biztonságba, de megtapasztalta társainak halálát is, akik életükkel védték a Hazát. Ugyanakkor irgalmas volt az ellenséges katonához, aki előtte állva kifogyott a lőszerből. Ezek az emlékek végigkísérték életének utolsó napjáig. -Alajos bajtársunk, itt messze a hazától, folytatta közreműködését a magyar nemzet felszabadításáért folyó küzdelemben és felvilágosító munkában.

Sokoldalú tehetségét mint vezér, katona, tanító, kertész, borszakértő és mint egy jó barát, mások megsegítésére használta. Többen felkeresték, hogy munkát kapjanak egy kis többlet keresetre, vagy hogy bekapcsolódjanak egy baráti körbe. Barátai ott voltak, amikor betegsége miatt rájuk szorult. -Munkájáért elismerést nyert a magyar közösségeinkben, templomainkban, köztük az MHBK-ban is. A család is nagyon fontos volt számára, anyagilag is támogatta Magyarországon élő rokonait. Az elmúlt hónapokban az egészségi állapota gyorsan rosszabodott és nem tudta ellátni magát. Helyzete nagyon elkésértette és könnyeit törölve mondta, hogy ő mindig harcos volt, nem pedig egy síró-rívó személy. A jó Isten adjon bajtársunknak örök nyugalmat!

Decemberi kerestetésünk eredménye

Előző számunkban özv. Zilahi Sebess Jenőné Bonczos Zsuzsanna (Buenos Aires) kerestette gyermekkori ismerősét és ideálját, Csáthy Dénest, 56-os menekültet. Igen hamar jött is válasz, amit köszönünk szépen Masa Endrének (Canton, Michigan állam, USA). Olvasónk Csáthy Péternek 2012-ben édesapjáról írott angolnyelvű visszaemlékezésének lenti linkjét küldte el, melyből megtudjuk, hogy Csáthy Dénes az 1948-as londoni öttusacsapat tagja volt (a linken Csáthy olimpiai igazolványának képe is látható), utána a kommunista koncentrációs táborban, Recsken raboskodott, majd 1956-ban a Forradalmat követően hagyta el hazáját feleségével Évával, s Minnesota államban telepedtek le. Három gyermekük született, mindegyik sikeres és jóra való. Zsuzsanna asszony is megköszönte a segítséget: *“Kedves Gergő! Leveled Csáthy Dénesről nekem egy igazi karácsonyi ajándék. Utoljára Budapesten 1942 szeptemberben búcsúztam el tőle. Az öccse, Csáthy Iván volt barátom, aki elesett a fronton. Dénes is súlyosan megsebesült. A háború, menekülés és minden bánypattatás után 1981-ben váltottunk levelet. A levelét mai napig őrzöm, melyben leírta nekem 1942 és 1981*

közötti élete történetét. Ez után csak ennyit tudtam. A fia, Péter levele könnyekig meghatott. Egy igazi 'díszoklevél', jobb, mint egy arany érdemrend. A Bibliában áll, hogy "a fát a gyümölcséről ismered meg". Ifjú Csáthy Péteren meglátszik, hogy az apja nevelte. Fogok neki az ünnepek után pár sort írni és megköszönni neki a hírlevelét."

Ebből a kerestetésből is látható, hogy a Hadak Útján ma, alapítása után 67 évvel is betölti eredeti célkitűzései egyikét, az egymásra találás és a kapcsolattartás elősegítését. A szerkesztő

<http://digitalmediaupdate.blogspot.com/2012/07/in-honor-of-my-father-denes-csathy.html>

Vajda György (Perth): Emlékezünk – Drezdai tűzvihar

Perthi Magyar Hírek, 2015 március

1945. február 13-án este történt. Mi akkor a Halle an der Sale nevű német városban laktunk Édesanyámmal és öcsémmel, Elemérrrel. Másnap hallottunk a szörnyű eseményről, hisz Drezda nem volt nagyon messze tőlünk. A II. Világháború talán legborzalmasabb „szőnyegbombázása” volt, amiben a gyönyörű, addig majdnem sértetlen barokk és rokokó régi nagyvárost az angol Királyi Légierő bombázói teljesen elpusztították. A városban nem volt német katonaság, de zsúfoltig tömve volt civil menekültekkel. A Nemzetközi Vöröskereszt adatai szerint 275 ezer ember veszett oda a bombázás által keletkezett tűzviharban, ami olthatatlanul napokig tombolt. A német városok szőnyeg-bombázása Arthur Harris légi marsall kezdeményezése volt, azzal a céllal, hogy “a német civil lakosság ellenállását” megtörje. Churchill aktív hozzájárulásával nem volt olyan német nagyváros, amit ez a pusztítás ne ért volna el. Emlékszem arra, hogy a körülöttünk élő egyszerű németek, ha Hitlert utálták is, a bombázások inkább növelték az ellenállásukat. Churchill akkor éppen a jaltai konferencián vett részt, Harris pedig távirati kérdésére határozott választ kapott: Drezdát bombázni kell. A városok bombázása a háború végéig nem szűnt meg. 1945 húsvét vasárnapján én is kis hűja, hogy nem pusztultam ott. A vasárnapi misére indultam Halle belvárosába mikor a szirénák megszólaltak. Rettegve rohantam vissza a mi kis szállodánkba, kikerülve a rendőrt, aki a belvárosi óvóhelyre terelte az embereket. Az első bombák a szomszéd utcában robbantak. A belváros, az óvóhellyel együtt, teljesen elpusztult. Másnap nem láttam épen maradt házat. Ezt sem lehet elfelejteni.

Dr. Tóth Gergely: Elhunyt Andaházy Géza, az MHBK Clevelandi Főcsoportja volt vezetője, később főcsoportvezető emeritusa

Családja írásos emlékei egészen 1301-ig nyúlnak vissza, a Liptószentmiklós melletti Andaháza is a nevüket őrzi. A család egyik ága Vas megyébe került és lovastüzérek voltak, ennek leszármazottjaként született Andaházy Géza 1917-ben, méghozzá a nógrádi Bujákon, ahol

édesapja jószágkormányzó volt az egyetemi birtokon. Két év pécsi és pesti jogi tanulmány után banki gyakornok volt Pesten, majd 1939-ben behívták, a gyalogsághoz került, a 4. Gyalogezred 3. Zászlóaljához Veszprémbe. Részes volt Kolozsvár visszatérésének és magának az ottani ünnepélyes bevonulásnak is. Ezt követően hadapródőrmester volt a várpalotai gyalogságnál, majd 1942 április elején kikerült a Donhoz. Ottani felettesei közül v. Lovas Ferenc alezredest és v. Csoknyai Pál ezredest említette*. Szeptemberben mindkét keze súlyos sebesülése miatt hazaszállították s ezt követően nem vállalhatott katonai szolgálatot. Lovas alezredesten keresztül ismerte meg Zákó András tábornokot, akinek irányítása alatt aztán a háború végén a magyar katonai elhárításnak dolgozott. 1944 végén a Honvédelmi Minisztériummal Bajorországba telepítették. Hazakerült, de a kommunista üldöztetés miatt 1946 júliusában Szentgotthárdnál nyugatra menekült. Személyesen is részt vett az MHBK 1947-es megalakulásában Zákó tábornok oldalán. 1956-ig amerikai tábori szolgálatban állt Salzburgban, majd Ausztria függetlenné válásával ottani állása megszűnt, s így került 1956 szeptemberében Clevelandbe. Ahogy mondta, ha a Forradalom még Európában éri, akkor ő is hazament volna a Szabadságharc támogatására. Tevékeny tagja lett az emigrációnak, helyi és nemzetközi szinten is. A 60-as évek folyamán sokáig énekelt Cleveland-ben a híres Buckeye Rd.-on a Szent István Dalárdában (mely 1904-ben alakult, s melynek szellemi örökségét ma a Hirami Magyar Klub, a Hungarian Cultural Center Of Northeastern Ohio viszi tovább). Lemezfelvételt is készítettek Magyar Kórus Művek címmel. Az MHBK-nak élete végéig aktív tagja maradt, így ő képviselte a Főcsoportot a Szentkorona-emlékmű 1983-as avatásán is Mattseeban. A Hadak Útját is az utolsó pillanatig járatta. Ereje fogytán 2015 őszén beköltözött az akroni Lorántffy Otthonba (melyet Főt. Dömötör Tibor ref. püspök alapított a 60-as években), ott érte a halál 2016. február 8-án. Kívánsága szerint felesége mellé temetik majd a Sunset Memorial Park temető Hungarian Memorial Garden részlegébe (melyet Dobolyi Árpád létesített 1985-ben), az MHBK- és a többi magyar katonai emlékmű közelébe. Isten nyugosztalja.

**(Utóbbinak volt a fia Hofrat Mag. Csoknyai Péter, a burgenlandi magyar közösség 2001 nyarán, 70 évesen elhunyt oszlopos tagja.)*

Felhívás, kérés régi lapszámokkal és MHBK-anyagokkal kapcsolatban

Kedves Olvasóink, kedves Bajtársak,
kérjük, hogy ha vannak olyan régi **MHBK Bajtársi Tájékoztatóik** (ez Karintiában indult 1948. nov. 1-től) és régi **Hadak Útján** számaik (ami kb. 1950-től jelent meg) **az 1974-es évfolyamig bezárólag**, melyekre már nincs szükségük, legyenek szívesek elküldeni szerkesztőségünk postafiók-címére, hogy archívumunkban tovább őrizhessük őket az utókor számára. Ha nagyobb tételről van szó, a postaköltséget utólag szívesen megtérítjük. Emellett régi, az MHBK-ra, a Vitézi Rendre és egyéb nemzeti emigrációs szervezetekre vonatkozó, már nem kellő régi anyagok, iratok, feljegyzések is érdekelnek. Köszönettel, a szerkesztő

v. Ferenczy Lóránt m. kir. tüzértiszt, a volt argentinai Czetz János MHBK Főcsoport vezetője küldte be január elején az alábbi visszaemlékezést Buenos Airesből. Az 1946 és 1950 között Landshutban (majd Münchenben) működött Magyar Vatikáni Misszió nagy szerepet játszott a II. Vh. után a kommunizmus elől menekülő magyarság, az ún. *displaced persons* életében. Biztos vagyok benne, hogy van még olvasónk, akikben ez az írás szintén személyes emlékeket ébreszt majd. Erről a Misszióról egyébként alig létezik forrásanyag, ezért is kiemelkedő értékűek az ilyen közvetlen személyes írások.

A Landshuti Vatikáni Misszió (III. Missionis Vaticanae)

A II. világháború után alakult Landshuti Katolikus Misszió címe Nahensteig, ha jól emlékszem 4/b volt, közel a Martinskirchéhez. A missziót Kótai Zoltán és Meskó Béla páterek vezették, akik ugyanott laktak néhány nőtlen fiatal tisztviselőjükkel. A misszió 1945-ben kiadott sok példányban egy lapot, amelyen a landshuti és környékbeli magyarok 39 menekült magyar címét keresték, és ezt szétküldték a németországi és ausztriai magyar menekült-táborokba. Miután 20.000 választ kaptak –mindenki kereste saját menekült családtagját –, kibéreltek az Altstadt nevű főutcán egy hatalmas termet (azelőtt étterem volt) a Martinskirche magasságában, és a kapott címek alapján kartonlapokra felírták az adatokat, és ezek alapján rögtön több ezer magyar családot tudtak összehozni. Én is e lap alapján kerültem Landshutba, és kezdtem dolgozni Paksy Jóska tüzérszázadossal együtt a magyar menekültek összehozásában, míg Nóra nővérem az anyakönyvi osztályon működött a Nahensteig utcában, amit dr. Kiss László vezetett.

Amikor a Pápa megtudta, hogy már 60.000 magyar menekült családot hoztunk össze, kinevezte a Katolikus Missziót “III. Missionis Vaticanae”-vá, vezetőjévé Kótai atyát; és egy mindkét oldalán pápai koronával ellátott fehér mentőautót, pénzt és rengeteg használt ruhát küldött, ez utóbbit, hogy a magyar menekültek között osszuk szét. Amikor ezt az amerikaiak megtudták (Landshut az amerikai zónában feküdt), akkor, hogy ők se legyenek kevesebbek – bár pápai autót nem tudtak küldeni –, szintén pénzt és alig használt ruhákat küldtek. Hirtelen a Missziónak elég pénze lett, hogy Kótai atya kibérelje a közeli Schloss Guttenburgot (*mely az 1947-es legendás Altöttingi Országgyűlés helyszíne is volt – a szerk.*), ahová Meskó páter került, hogy az arra rászoruló magyaroknak –lelkigyakorlatokon keresztül – lelki támaszt nyújtson. Házigazdáknak oda a Várhelyi (ő főhadnagy) házaspár lett kinevezve. Azonkívül Kótai atya Landshut másik főutcáján, a Neustadton kibérelt egy emeletes villát, ahová az igazgatóság, az anyakönyvi hivatal és az étkezde került; így Kótai és a nőtlen tisztviselők (pl. Hesz Kálmán) kényelmesebben laktak a Nahensteig utcában.

Kótai főigazgatónak Korányi “Elemér bácsit” (pápai kamarás, a magyar parlament felsőházi tagja) nevezte ki, igazgató Kovács Ödön, akinek két fia, Gusztáv és Zoltán is a Misszióban dolgoztak (Korányi alá tartoztak az összes magyar menekült katolikus intézmények, míg Kovács Dönci direkt a landshuti irodához tartozó dolgokkal foglalkozott.) A tanácsadó dr. Kmetty Elemér, a

Nemzeti Bank volt igazgatója volt, a számvevőhivatal főnöke Falvy Jenő, akinek fia Gyurka is velünk dolgozott. A Misszióban dolgozott még a Schwestschik házaspár (ő pilótafőhadnagy), és Várnay Magdi az anyakönyvi hivatalban, ahová később én is kerültem, és 1948 májusában Magdival összeházasodtunk, majd kibéreltünk a város északi részén fekvő Stettheimer Strasse 17. II. emeletén egy szobát a Kynast fogorvos házaspártól.

1947-ben a Schloss Guttenburg emeletén öregotthont rendeztünk be. Miután a magyar menekült családokat összehoztuk, a külföldön kötött házasságokat, születéseket és halálesteket megküldtük az Esztergomi Érsekségnek, a Misszió – az öregotthonon kívül – fokozatosan befejezte működését, s a tisztviselők nagyrésze 1949 elején a tengerentúlra vándorolt. Mi Argentínába a Kiss, Falvy, Paksy, Kmetty családokkal együtt, ahová később a Várhelyi házaspár is érkezett, és ahonnan később Falvy Gyurka továbbvándorolt a USA-ba, míg a Kovács család Paraguayban telepedett le. A Schwestschik házaspár pedig Németországban maradt. 1952-ben Kótai páter is Argentínába érkezett, megszervezte a “Kárpát” kiadó vállalatot, majd 1958-ban továbbvándorolt az USA-ba, Clevelandbe. (Ő 1980-ban hunyt el és Akron város temetőjében nyugszik. – a szerk.)

v. Erdélyi István: Vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc (1892-1980) fejfájára

(Megjelent a *Katolikus Magyarok Vasárnapjában* [Cleveland és Youngstown, Ohio állam], 1980. áprilisában)

v. kisbarnaki Farkas Ferenc, m. kir. vezérezredes, a Vitézi Rend 3. főkapitánya, a Szent László Társaság és Rend kormányzója, az utolsó alkotmányosan kinevezett főcserkész, több lovagrend magas fokozatú tagja stb., a legmagasabb háborús és béke katonai kitüntetések, a pápai Pius Rend középkeresztje, a cserkész Ezüstkígyó Rend stb. tulajdonosa, az utolsó legmagasabb m. kir. honvéd tábornok, a Tatárhágó hős védője, az emigráció egyik kimagasló vezető egyénisége, egyházának, hazájának, fajtájának áldozatos hű fia, hosszú betegeskedés után egy bajorországi öregotthonban 1980. április 14-én visszaadta lelkét Teremtőjének.

Kevés emigráns tett annyit az egyetemes magyar érdekek szolgálatában, mint ez a hős katona, ízig-vérig igaz magyar, a szó legszorosabb értelmében vett „úr”, akinek talán egyetlen hibája az volt, hogy mindenkinek hitt, mindenkiben megbízott, amíg az ellenkezőjéről meg nem győződött, s a csalódások sem tudták kigyógyítani az emberi tisztességbe, becsületbe vetett hitéből. Ránk, a hátramaradottokra hárul a feladat, hogy ha röviden is, méltóképpen vegyünk tőle búcsút, nem örökre, csak a viszontlátásig.

Kisbarnaki Farkas Ferenc 1892. május 27.-én született a 60 éve osztrák megszállás alatt levő Kismartonban. A Ludovika elvégzése után 1912-ben avatták hadnaggyá, és a soproni 18. honvédgyalogezrednél kezdte el katonai pályafutását. Az I. Vh.-ban az orosz, román és olasz fronton küzdött, kétszer sebesült, több hadi kitüntetést kapott, s 1917-ben soronkívül századossá léptették elő; 1927-ben vitézzé avatták.

A háború után elvégezte a hadiakadémiát, és több magas vezérkari beosztás után 1938-ban a Ludovika Akadémia parancsnokává nevezték ki, s az is maradt 1943-ig, de közben két hónapig a Donnál a pécsi IV. hadtest harcait vezette. 1943-ban a debreceni VI. hadtest parancsnokává nevezték ki altábornagyi rangban. Mozgósított hadtestével és több más köteléssel 1944 márciusától fél évig védte a Tatárhágót, egy ideig hadseregparancsnoki minőségben, három elit orosz hadsereggel szemben, akiknek Sztálin személyes parancsa szerint július 1-ig el kellett volna foglalniuk a Tatárhágót. E harcokat „A Tatárhágó visszanéz” (Buenos Aires 1952) c. munkájában örökítette meg, ami később német nyelven is megjelent.

1944. október 16-án beosztása alól felmentették, és rendelkezési állományba helyezték, majd rövidesen a menekültek elhelyezésének szervezésével bízták meg, s mint ilyen hagyta el az országot 1945. március 27-én. Az összeomláskor az amerikai főhadiszálláson képviselte a m. kir. honvédséget és a menekült magyarságot. Feladata elvégzése után saját kérelmére a tábornoki hadifogolytáborba (Normandia) került, ahonnan hat hónap múlva elbocsátották. Mint érdekességet külön ki kell emelni, hogy a francia megszálló erők főparancsnoka szabadon bocsátása után a franciák által feállított magyar „őrszázadok” feletti szemlejjel ruházta fel, s így a katonai pályafutása tulajdonképpen ezzel véget ért.

1919 óta a magyar cserkészmozgalom egyik legtevékenyebb vezetője volt. 1921-ben ő szervezte meg az első magyar nemzeti nagytáborot Tapolcán. 1928-tól Teleki Pál haláláig a Magyar Cserkészszövetség országos társelnöke, s mint ilyen, Teleki Pál oldalán ő szervezte meg és vezette le 1933-ban a gödöllői cserkész világjamboreet, aminek elismeréseként Baden Powell az Ezüsfarkas renddel tüntette ki. Az emigrációban a “Teleki-hagyaték” alapján már 1946-ban életre hívta a “Teleki Pál Cserkész Munkaközösséget”, amiből aztán itt, szabad földön újra kisarjadt a magyar cserkészlet, amelynek munkájában végig részt vett. 1946-ban írásba foglalta a “Teleki-hagyatékot”, 1966-ban pedig “Rövid visszapillantás a hontalanságban 20 év óta működő cserkészletünk első éveire” címen foglalta össze a kezdés küzdelmeit. 1938-ban, mint az Actio Catholica vezető tagja, megszervezte a Budapesten tartott XXXIV. Eucharisztikus Világkongresszus tömegmegmozdulásait és ellátását, amiért a pápa a Pius Rend középkeresztjével tüntette ki. 1939-ben Magyarország képviseletében gr. Somsich Jánossal együtt részt vett XII. Pius pápa koronázásán Rómában, amikor is a pápa magánkihallgatáson fogadta, és több nemzet képviselőivel együtt Castel Gandolfóban vendégül látta. Mint emigráns is többször járt Rómában, amikor is a pápák mindig magánkihallgatáson fogadták.

Még 1946-ban megszervezte az emigráció lelki és szellemi egységének kialakítására az első emigrációs mozgalmat, a Magyar Szabadság Mozgalmat, melynek a nagyarányú kivándorlásig Európában 60000 tagja volt.

1947. augusztus 20-án 12000 hontalan magyar részvételével másokkal együtt zarándoklatot szervezett Altöttingbe, és a kegykápolna falára emléktáblát helyezett el (*ami ma is látható, a szerk.*). A zarándoklat alkalmával a menekült 1939-es országgyűlés alkotmányos gyűlést tartott, országos határozatokat hozott, és adott esetre ellenkormány megalakításáról rendelkezett, melynek élére őt

jelölték ki, de 1948-ban erről lemondott. Ennek a történelmünkben egyedülálló országgyűlésnek a történetét „Az altöttingi országgyűlés története” (München, 1969) c. munkájában örökítette meg. -1954-ben több más emigráns vezetővel felújította a Szent László Emlékbizottságot, 1961-ben pedig József kir. herceg elnökletével a Szent László Társaságot, melynek haláláig kormányzója volt. -1948-ban meghívás útján az „Antibolsevic Block of Nations” vezetőségének tagja lett. Mint ilyen, és mint az MSzM elnöke, a nagy antibolsevista világszervezetek meghívására számos előadást tartott különböző országokban és földrészekben. Ezek közül külön ki kell emelni az „Asian People Anticomunist League” 1957-ben Saigonban megtartott konferenciáján való részvételét, ahol egy kisebb magyar kiállítást is rendezett. Majd Csang Kai-sek személyes meghívására háromhetes körutat tett Tajvanban, amikor hadgyakorlattal egybekötve bemutatták neki teljes hadi felkészültségüket és védelmi berendezéseiket.

1961-ben, mivel az ukránok az ABN hivatalos kiadványaiban tiltakozása ellenére Kárpátalját ismételtlen Ukrajna szerves részének jelentették ki, lemondott tisztségéről, és kilépett az ANB-ból. Helyét az emigráció megrökönyödésére dálnoki Veress Lajos vezérezredes, a Szabadságharcos Világszövetség elnöke foglalta el minden megkötés nélkül. -Az Egyesült Államokban 1952-ben az ABN New York-i konferenciája, 1960-ban a trianoni békediktátum 40. évfordulója, Kanadában 1953-ban a niagarai cserkész világjamboree alkalmából tett hosszabb, előadásokkal tarkított körutat.

Miután hadnagy fiát a háború utolsó évében, feleségét, majd leányát a 60-as évek közepén rövid egymásutánban elvesztette, teljesen magára maradt. Bár a súlyos csapások megrendítették, a magyarság érdekében végzett munkáját töretlenül tovább folytatta 1977-ben történt visszavonulásáig. A jól megérdemelt pihenést, amit arnstorfi otthonában emlékiratai és feljegyzései rendezésére fordított, nem sokáig élvezhette, mert 1978 őszén egy szerencsétlen esés következtében súlyosan megsérült. Hosszú, gondos kórházi ápolással sikerült életben tartani, de többet már nem tudta magát ellátni, miért is egy öregotthonban helyezték el. Ezzel tulajdonképpen le is zárult ennek az egészen kivételes képességű, nagy felkészültségű embernek, hős katonának tragédiákban és sikerekben gazdag élete anélkül, hogy hőn szeretettet hazájának és fajtájának felszabadulását megérhette volna.

Csak az emigrációban 80 egynéhány külföldi és 4 tengerentúli útja során több száz előadást tartott, melyeknek keretében több tízezer külföldi hallgatónak, számos befolyásos külföldi vezetőnek adott a magyarság múltjáról, tragikus jelenéről és jövődöbeni hivatásáról megfelelő felvilágosítást. Emellett két könyvet, számtalan tanulmányt és cikket írt az egyetemes magyar érdekek szolgálatában. Történelmi értékű itattárát és emlékeit még életében a Ludovikások Bajtársi Közösségének adományozta, és ezzel megvetette alapját a felállítás alatt álló Ludovikás Múzeumnak. Nem csoda, hogy jobbról-balról támadták; csak az otthoni rendszer közel százötvenszer támadta név szerint különböző újságcikkekben, rádióadásokban és még könyvekben is. Erre a koronát Kádár Gyula vezérkari ezredes „elvtárs” tette fel 1987-ben megjelent „A Ludovikától Sopronkőhidáig” c. könyvében. Ez mutatja a legjobban, hogy jó

munkát végzett és helyes úton haladt. Most ő is megkapta a behívót végleges szolgálattételre, és azóta ott menetel már a hadak útján Csaba királyfi és Szent László égi seregében, és Mindszentyvel együtt imádkozik - hisz életében soha ki nem esett kezéből a rózsafüzér - árva, pusztuló magyar népéért.

Bármennyire is fájó távozása, nem búcsúzunk el tőle, csak a viszontlátásig, és addig is ígérjük neki, hogy esküvel fogadott kötelességünket utolsó lehetünkig híven teljesítjük. A Hazáért mindhalálig!

v. kisbarnaki Farkas Ferenc altábornagy, az Akadémia parancsnoka az 1943. augusztus 20-i ünnepélyes hadnagyavatáson. Néhai Simontsits Attila (*Budapest, 1925. május 18., +Cleveland, 2011. július 9.) gyűjteményéből.

Dobai Miklós: v. nagybányai Horthy Miklós halálára (részletek)

Nincs kerek évforduló, de az ország nagyjaira akkor is emlékezni kell. Most van évfordulója, hogy 1957-ben, nagy önuralommal viselt méltatlan és igazságtalan portugáliai száműzetésben, Estorilban elhunyt vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország volt kormányzója.

Horthy a magyar történelem során, nem számítva az Erdélyben működő Lodovico Grittit, ötödikként viselte ezt a méltóságot, melyet elődei: Hunyadi Jánostól, Szilágyi Mihályon és Ampringen János Gáspáron át Kossuth Lajosig általában csak nagyon rövid ideig mondhattak magukénak. S bár a magyar történelem, Kölcseyt idézve, tele volt zivataros századokkal, talán egyetlen kormányzónak sem kellett olyan kilátástalan helyzetben átvennie hivatalát, mint Horthy Miklósnak, talán egyetlen kormányzónak sem kellett kivívnia a hont olyan mély süllyedésből, mint neki. (...)

Nyilatkozat

Levelet kaptunk a Rodostó Alapítványtól. Céljuk történelmi örökségünk alakjainak és helyszíneikhez kapcsolódó fizikai szellemi megőrzése és gondozása. Kiemelt területként foglalkozik II.

Rákóczi Ferenc fejedelem emigrációjának és bujdosó társainak emlékével. -A helyszínhez kapcsolódó gondozás révén, többek között, az Alapítvány kétévi kitartó munkájának célja, hogy emlékművet állítson az 1915-ös angol partraszállás nagy csatájában (Gallipoli) harcolt és elesett magyar katonák emlékére. A harcokban nyolc nemzet katonái vettek részt, több százezer katona vesztette életét. Hét nemzetnek ottvannak az emlékművei, ahol kegyelettel őrzik a katonák emlékét. A csatában részt vett magyar katonáknak eddig nincsen emlékműve. –*„Az Alapítvány fölbívtá a kormány figyelmét erre a hiányosságra. Az Alapítvány szeretett volna erdélyi magyarok segítségével és pártoló szobrasszal egy nagy méretű kopjafát felállítani. Mivel társadalmi szervezeteknek (alapítványoknak) emlékmű vagy tábla felállítása a magyar jogszabályok szerint csak bizonyos keretek között engedélyezett, a budapesti török Nagykövetség felismerve az ügy fontosságát, továbbította kérésünket a török hatóságok felé, akik megadták az engedélyt, hogy a közeljövőben felújítandó Emlékparkban az alapítvány emlékművet (kopjafát) állítson. Szűck Kornélia, a Rodostó Alapítvány elnöke.”*

Az Alapítvány céljával egyetértve nemzeti elkötelezettségünkhöz híven, a harcokban elesett magyar katona emlékének kegyeletes megőrzését erkölcsileg támogatjuk. **Magyar Harcosok Bajtársi Közössége (MHBK) és a Hadak Útján szerkesztősége**

Lipcsey Vajda István: A doni hősökre emlékeztünk

Pár éve ismét lehetőségünk van nyíltan emlékezni a doni áttörésre. 2016. január 12-én a budavári Mátyás templomban is így tettünk. A meghívást a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténelmi Intézet és Múzeum és a Honvéd Hagyományörző Egyesület küldte azoknak, akik emlékezni akarnak a hősökre. Meghajtottuk fejünket a legnagyobb tisztelettel. A magyar királyi hadsereg Don-menti csatái áldozatainak emlékére az 1943 évi áttörés 73. Évfordulóján. Emlékeztünk a hősökre, akikre a háború utáni kommunista rendszer nem tette lehetővé tiszteletünk lerovását, sőt tagadva a magyar katonák hős tetteit, azokat sem ismerték el. Az akkori magyarok ellensége a háború után jó barát lett. Így aztán több lett a szovjet emlékmű hazánkban, mint bármilyen más. A Don-kanyarban vívott harcok a magyar hadtörténelem legsomorúbb fejezetei közé tartoznak: több mint 41 ezer főnyi veszteség, a sebesültek száma 28 ezer és több mint 26 ezer katona került hadifogságba. Az eltűntek számát nem tudjuk biztosan.

Családtagjaink közül öten harcoltak a doni csatában, két nagybátyám ott esett el. Édesapám saját kezével temette el őket. A hadifogság és sérülések viszontagságai után az utolsó transzportokkal 1947-48 között érkeztek haza. Ők hősök, emlékezni és emlékeztetni mindannyiunk kötelessége. A lelkek mélyére bevésték magukat, függetlenül attól, hogy az aljas kommunista kormányok hazaárulóknak könyvelték el őket s életük folyamán háttérbe szorítva, megbélyegezve éltek. Édesapámnak, aki sérülten de szerencsével öt keserves év után hazaérkezett, testvérei elvesztése olyan traumát okozott, amit nem tudott feldolgozni. Az itthon maradt édesanyáknak sem volt könnyű. Egy fiókrendezés alkalmával nemrég kezembe akadt egy fénykép. Engem ábrázol három éves koromból. A fénykép hátuljára ez van írva: A legdrágább édesapának a hároméves Pisti

fiadról. Nagy dolog volt, hogy édesapám a fronton megkapta és haza is tudta hozni a fényképemet. Milyen lelki gyötrődések kísérték ezeket az eseményeket. Senki nem tudhatta, hogy él-e a másik, mégis bíztak!

Minden évben a megemlékezésnél jelen vagyok, ma 74 éves vagyok, s folytatom, amíg csak tudom. A tiszteletadás a magyar szívdobbanás, ami azt jelzi, emlékezz és emlékeztess!

Most a fiatalabbaknak kell átvenni az emlékezés fáklyáját, azt lobogva továbbvinni, hogy tiszta szívvel és lelkiismerettel tudjanak e világban élni.

Budapest, 2016. február 9.

Lg. Kenyeres Dénes nyá. alezredes: Doni megemlékezés és koszorúzás a hírös városban

Kecskeméten a több mint 20 éve kialakult hagyományok szerint a HOHE, a Történelmi Vitézi Rend és a Magyar Nemzetőrség területi szervezetei rendezésében 2016. január 10-én, a doni áttörés 73. évfordulóján a Kecskeméti Református templomban emlékeztek meg a 2. magyar hadsereg tragédiájáról. Igét hirdetett Vincze Árpád lp., emlékbeszédet Kenyeres Dénes, a HOHE Kecskeméti Területi Szervezet elnöke mondott. A szónok több memoár alapján világított rá a kecskeméti M. Kir. 13. könnyű hadosztály, és a M. Kr. Zrinyi Miklós 7. honvéd gyalogezred hősi harcaira, a magyar katonák nagyszerű helytállására, az utóvédharcokban mutatott áldozatos és önfeláldozó küzdelmére. Részletet közölt beszédében Wass Albert *Karácsonyi levél* c. művéből. A szertartás zárásaként elénekelték a Himnusz. -A szentmise után koszorúzás volt a főtéren álló II. világháborús hősi emlékműnél. Kenyeres alezredes köszöntötte a megjelenteket, Dr. Jóna Iván pedig verset mondott. Az emlékművön fel vannak vésve mindazon alakulatok hadrendi számai, akik a két háború között Kecskeméten települtek és részt vettek a II. világháborúban. A világegés során a kecskeméti katonák közül több mint háromezer fő áldozta életét a hazáért. -Koszorút helyezett el Kecskemét Megyei Jogú Város nevében Dr. Szeberényi Gyula Tamás alpolgármester, a HOHE területi szervezete nevében Dr. Jóna Iván és Kenyeres Dénes, a Honismereti Egyesület Bács-Kiskun megyei szervezete képviselőjében Székely Gábor és Székely György, a Történelmi Vitézi Rend nevében pedig vitéz Tiszavölgyi István székkapitány. A koszorúk és virágok elhelyezése után az emlékezők elénekelték a Szózatot.

A Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége Budapesti Szervezete és a Történelmi Vitézi Rend Isaszegi Alegysége 2015. november 20-án Isaszegen a Temetőben megemlékezést tartott a II. Vh. védelmi harcaiban, az Attila-vonalban itt hősi halált halt katonákról. Beküldte Dr. Farkas Jenő repülő ezredes (szerző: Fehér Miklós)

A Himnusz elhangzása után Dr. Boldizsár Gábor ezredes idézte fel 1944 őszének vérzivataros eseményeit. 1944-ben Budapest védelme érdekében a hadvezetés kiépítette a több övből álló Attila-Vonalat. A támadó szovjet csapatokat a honvéd ejtőernyősök Soroksárnál visszaverték, majd átcsoportosításra kerültek Isaszeg térségébe. Tassonyi Edömér százados vezette első zászlóalj november 12-én érkezett a településre és az újabb át-alárendelésig, november 22-éig a térségben a harcot jelentős veszteségeket elszenvedve.

A román és szovjet katonák ellen harcoló magyar honvédekre csak titokban emlékezhetek a háború utáni időszakban.

A megjelentek átvonultak a temető másik megemlékezési helyszínére, ahol az egykori ellenség, a román katonák emlékhelye és tíz magyar honvéd sírja található: az ejtőernyős katonák egy része az isaszegi temetőben alussza örök álmát. Kilencen maradtak itt, akik teljesítették kötelességüket,

védtek meg hazájukat életük árán is: Husi Endre főhadnagy, Karafa Imre, Jelesics László, Barics Mihály, Boros János hadapród őrmester, Varga Dezső ejtőernyős honvéd, Makka József ejtőernyős honvéd, Bódi Géza ejtőernyős őrzővezető, Kern Ede és Molnár Sándor honvéd. Tették ezt, mert katonai esküjük kötelezte, tették ezt, mert az ország, a család, a haza ezt várta el Tőlük. Tették ezt, mert ebben hittek, és nem azért, mert Ők találták ki háborút, és nem azért, mert Ők vitték Magyarországot e háborúba.

Ők azok a katonák, akik itt nyugszanak, hetvenegy évvel ezelőtt ezekben a napokban állták a sarat, és életüket adhatták azért, ami a legszentebb a világon, a Hazáért, a Nemzetért és a Szabadságért!

A gyertyagyújtás és koszorúzást követően a katonai hagyományoknak megfelelően a „Takarodó” hangjai zengtek be a temetőt.

Fekete Dénes csoportvezető jelentette Miskolcra, hogy a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportja 2016. január 10-én részt vett a *Bükki kitérés túrán*, mely az 1944 decembere és 1945 januárja folyamán a hegységben működött Róza védelmi vonal honvédő harcaiban hősi halált halt magyar és német hegyivadász katonákra emlékezik. Szintén részt vettek január 12-én a *Doni megemlékezésen* Miskolcon, a Szemere kerti Doni kopjafánál.

Dajka Henriett tanácsos, a MH Ludovika Zászlóalj Protokoll és Rendezvényszervező részlegétől éveleji jókívánságai mellett küldte el **Setét Alexandra II. évfolyamos honvédtisztjelölt versét**, amit a 2015. december 3-án 100. évét betöltött v. Békei-Koós Ottó tiszteletére írt (méltatását l. előző lapszámunkban). Bár verseket lapunk rendszeresen nem közöl, a ritka évfordulóra és a versre fordított munkára való tekintettel ezt örömmel megjelentetjük.

vitéz Békei Koós Ottó magyar királyi honvédtiszt életének margójára

Élő szív csak egyre dobban,
emlékképre lánggra lobban.
Feldereng a múltnak képe,
múló vihar jégverése.
Éltes karja megfáradva,
a hű szíve megdobbanva,
emlékében csata hangja,
bajtársinak dicső dala.

Felidézi a reményeket,
kaput nyit az emlékezet...

Növendékként lelki morzsát,
adtak néki jó katonák,
kik tapasztaltak sokat harcban,
az első világháborúban.
Útján tanult tisztességet,

becsületet s emberséget,
erős katonai értékeket,
erőt, rendet fegyelmet.
Megtanult mélyen hinni,
Isteni tanokat tovavinni.
Közvetít ő alázatot,
megélt már egy évszázadot.

1938-ban csatasorba állt,
s e hazáért hűen szolgált.
Tisztavatást követően,
szolgálatban vakmerően,
Ludovikás kis században,
szolgált ő a magyar hadban.

Bajtársi érzés vezérli életét,
emlékek őrzik a doni harcok mezejét.

Felderengnek gondolatok, dicső harcok
búcsúzások, emlékképek, bajtársi arcok.
Szívében bujdokol keserv s öröm,
de néhány szép emlék is ideköszön.

Nevel minket példájával,

dicsőséges munkájával:

Alázattal és hűséggel,
őszinte lelkűséggel,
légy a haza katonája,
alázatos hű szolgája.

v. Ságvári Pál, a Magyar Csendőr Bajtársi Egyesület elnöke: Csendőrnapi Budapesten

Hagyományaink szerint katonai tiszteletadás mellett idén is megrendeztük az ünnepi Csendőrnapi Budapesti Megemlékezést a Testület áldott emléke előtt. Az ünnepség első helyszíne a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum Díszudvara volt. A csapatszázló és a díszőrség felállítása után elénekeltük a Himnuszt, majd az elnöki megnyitó után egyesületünk vezető protestáns táborigazgatója mondott imát az I-II. Vh.-ban hősi halált halt csendőrökért. 16 bajtársi szervezet helyezte el koszorúját a csendőr márványtábla alatt, köztük a honvédségi szervezetek képviselőiben Kelemen József ny. altábornok, a rendőrségi és határőr nyugdíjas szervezetek képviselőiben Dr. Havasi Zoltán rendőrtábornok.

Koszorúzás a díszudvaron. Fotó: Tóth Ernő

A Szózat és a Takarodó után az ünnepséget a Szent Margit Gimnáziumban folytattuk. Itt Prof. Dr. Szakály Sándor hadtörténész, a Veritas Történettudományi Intézet főigazgatója tartott előadást *Csendőrtisztképzés 1922-44 között* címmel. Majd Dr. Havasi tábormegkezdő a Közszerződési Egyetemeken folyó jelenlegi rendőrtisztképzésről, Dr. Gulyás István ny. múzeumigazgató pedig az 1945 február 12.-i kitörés katonái és csendőrhőseiről adott elő. A M. Kir. Csendőrség hagyományainak ápolásáért és a MCsBE-ben végzett kiemelkedő munkásságuk elismeréséül 21 fő

ajándéktárgyakat és a Haza Szolgálatáért Érdemkereszt arany és ezüst fokozatai kitüntetés vehették át. Az ünnepi rendezvény a Székely Himnusz közös eléneklésével fejeződött be.

Csendőrszoba Ópusztaszeren. Részletek az MKCsBK 2015 októberi, 32. sz. Körleveléből, v. Kőrössy Zoltán központi vezetőtől

Nagy örömünkre szolgál, hogy most végre mégiscsak megszületik az 1900-as évek magyar faluját bemutató Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkban egy csendőrőrs szoba, amely a múlt század első felének falusi képéhez valóban szervesen hozzátartozott. Bár a csendőreink (*az emigrációból 2000-ben hazaszállított - a szerk.*) relikviái továbbra is a Hadtörténeti Múzeum raktárában raboskodnak, mégis létrejön egy csendőrőrs szoba az ÓNTE-ban, a Park véges anyagi lehetőségeinek a még élő csendőrleszármazottak és a csendőrbarátok adományaival való kiegészítésével. Már formálódnak ennek a szobának a körvonalai, amelynek magvalósulását 2016 tavaszára várjuk: egyrészt az őrsön folyó életet, másrészt a őrs munkáját mutatja majd be. **Történelmileg igen nagy jelentőségű eredmény, hogy 1945 óta először egy maradandó emlék lesz állítva a magyar falu életét, fejlődését, békéjét hűségesen védő és népüket forrón szerető csendőröknek.** Az őrsszoba eredeti tárgyakat nem fog tartalmazni, interaktív jellegéből kifolyólag. Bútorzata, képanyaga, tárgyai és két "csendőrének" egyenruhája ma készült másolatai lesznek az eredetinek. -A kiállítás, amely az ÓNTE és az MKCsBK közötti megállapodás alapján történik, Préda Istvánnak, a Magyar Királyi Csendőrség Hagyományőrző Egyesülete vezetőjének a kezdeményezésével indult el. Létrehozásában döntő szerep jut az ÓNTE történészének, Vincze Gábornak, de az otthoni történészek, nevezetesen dr. Lóránt Csaba, dr. Parádi József és Prof. dr. Szakály Sándor is lényeges szerepet játszanak, amely a kiállítás történelmi hitelességének biztosítója. Hálás köszönetünket fejezzük ki mindenkinek, akiknek önzetlen, odaadó és szíves közreműködése elengedhetetlen a kiállítás létrejöttéhez.

Mivel a kiállítás elkészítésének költségei nagyrészt az MKCsBK-ra hárulnak, hálás köszönetünket fejezzük ki az eddigi adományokért. Ezideig 125 ezer forint érkezett be forint- befizetésekkel, és további 130 ezer forint rajtunk át küldött dollár-befizetéssel. Az eddigi adományozók: Báthory Mária, Beöthy Kálmán, Domokos Sándorné, Hernády Nicholas, Horváth József, Kostka Ilona, v. Kőrössy Zoltán, dr. Maján László, v. Nemesdaróczi István, v. Sokoray László, Sörényi Zsóka, Tarnóczy Éva és két anonim adományozó. Külön ki kell emelnem Tokay Lászlót (Chicago), aki csendőr édesapja emlékére 400 ezer forinttal gazdagította ezt a keretet. Mindannyiuknak elismerő köszönetemet tolmácsolom. Minden egyes adományért hálásak vagyunk, még a legkisebbért is, mert mindegyik adomány a csendőrség iránti tisztelet és szeretet jele. Ezért kérjük újra tagjainkat és olvasóinkat, hogy bármely kis összeggel is, de járuljon hozzá ehhez az alaphoz, hogy a hozzájárulók nagy száma tanúskodjon arról, hogy a m. kir. csendőrség tisztelete ma is él! (Forintban adomány befizethető a következő bankszámla számra: Ópusztaszeri Nemzeti

Történeti Emlékpark 64400068-30107726-13100010, "Az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark csendőr szobájának támogatására" megjelöléssel. A dollárban küldött adományokat címemre küldhetik az "MKCsBK"-nak kiállított csekken, amit én forintban tudok az ÓNTE számlájára továbbítani).

Révész Béla: Apokalipszis 71 évvel ezelőtt

Honvédelem.hu, 2016. február 12.

„Budapest ostromának utolsó, apokaliptikus felvonása volt az 1945. február 11-ről 12-re virradó éjszaka” – mondta dr. Orosz Zoltán altábornagy, Honvéd Vezérkar főnökhelyettes a Kapisztrán téren azon az ünnepségen, amelyet a fővárosi harcokban elesett katonák és polgári áldozatok emlékére rendeztek február 12-én.

A Honvédelmi Minisztérium, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, valamint az I. kerület Budavári Önkormányzat szervezésében tartott eseményt a Magdolna-torony tövében tartották, annál az épületnél, amely – dr. Orosz Zoltán szavai szerint – romjaiban is hatalmas felkiáltójelként emlékezteti a Várba érkezőket a Budapestért vívott II. világháborús harcokra, az elesettekre és áldozatokra.

A HOHE részéről Nagy László Gerő ny. ezds és Dr. Gál Attila helyezte el a megemlékezés koszorúját. Fotó: Dévényi Veronika

Az altábornagy beszédében felidézte: 1944 késő ősziére a magyar főváros a II. Vh. egymással szemben álló hatalmainak véres játszótérévé vált. November elején kezdődött meg a több mint száz napig tartó harc Budapestért, amely körül 1944 karácsonyára zárult be a szovjet ostromgyűű. A Várért tovább folyt a küzdelem, mintegy ötven napon keresztül tartott a kegyetlen ostrom. „A fővárosban rekedt lakosság szenvedése, az épületek pusztulása csak a legborzalmasabb városostromok helyszíneivel vehető össze. A harcok 38 ezer polgári személy életét követelték, a főváros romokban hevert, épületeinek csupán negyede maradt épen. A legnagyobb pusztítást a budai Vár és környéke, az I. kerület szenvedte el. Itt a közel 800 épületből mindössze négy maradt sértetlen” – mondta a Honvéd Vezérkar főnökhelyettes, hozzátéve: ez a helyszín volt szemtanúja a harcok drámai végkifejletének is. „Az élelmet feléltük, az utolsó töltény a csőben. A kapituláció vagy a védők harc nélküli lemeszárítása közül lehet választani” - idézte Orosz Zoltán a védők utolsó rádióüzenetét, amely a kitörést jelentette be. A végeredményt ismerjük: a Várból kivezető utcák, a Széna tér és a Széll Kálmán tér percek alatt a legborzalmasabb meszárulás helyszíneivé váltak. A kitörés több tízezer katonája közül csak néhány száz jutott át az ostromgyűűn.

„Igazi apokalipszisről beszélhetünk Budapest ostroma kapcsán, melynek áldozataira, a civilekre, katonákra egyaránt emlékeznünk kell. Ehhez azonban szükséges a múlt minél pontosabb megismerése. A számtalan fennmaradt visszaemlékezés és ostromnapló ellenére még mindig akadnak fehér foltok, megismerésre váró részletek. Elismerés illeti mindazok munkáját, akik az igazság feltárásán, ezáltal a méltó megemlékezés lehetőségének megteremtésén évek, évtizedek óta munkálkodnak, hiszen tartozunk hősi halottainknak, elődeinknek azzal, hogy a valóság fényében emlékezzünk rájuk ezen az évfordulón” – fejezte be beszédét az altábornagy.

Az ünnepségen Berta Tibor ezredes, a HM Katolikus Tábori Püspökség általános helynöke mondott kegyeleti imát a hősi halált halt katonákért és az ártatlan civil áldozatokért. A Magdolnatoronynál elhelyezett emléktáblánál koszorút helyezett el többek között Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes képviselőjében Csallóközi Zoltán főtanácsadó és Jenik Péter kabinetfőnök, a Honvédelmi Minisztérium és a Honvéd Vezérkar nevében dr. Orosz Zoltán altábornagy, valamint Kun Szabó István vezérőrnagy, miniszteri biztos, Huszár János vezérőrnagy, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság törzsfőnöke, Barát Ernő ezredes, az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár megbízott parancsnoka és dr. Kovács Vilmos ezredes, a HM HIM parancsnoka.

A szerk.: Egyik olvasónk, Stanley László írja többek között levelében: „1945-ben Buda ostrománál 13 évesen lelkesen bordtam a vizet a pincékben szorultak számára. Sok borzalmat láttam, amit gyermekfejjel át kellett élnem, még ma is emlékezem rájuk.”

Könyvismertetés: Nyáry Éva: Egy pillanat az örökkévalóságból. Nyáry Ernő bagdadi érsek élete. XLibris Kiadó, Budapest

Msgr. Nyáry Ernő karmelita szerzetes, a bagdadi katolikus latin misszió érseke, a Keleti Egyházak szent Kongregációjának tagja, a francia becsületrend kitüntetettje magyar ősnemesi család tagjaként indult regényes papi pályáján. Hagyatékát József testvérének leányára, gróf Nyáry Évára bízta, aki írásainak, hang- és fotóanyagának, levelezésének, visszaemlékezéseinek, személyes beszélgetéseiknek anyagából állította össze nagybátyja földrészekén, világháborúkon átívelő, tanulságos élettörténetét

Ahogy a szerző írja, a kötet “nagybátyám, Nyáry Ernő bagdadi érsek (*Turócszentpéter, 1906) hősi helytállását és életútját írja le”. 1937-ben szentelték pappá Franciaországban. Amikor a németek közeledtek és a zsidó menekülők hulláma elérte Avont, Nyáry atya megnyitotta kolostorának kapuját. Ismerte az üldözöttekre, és bujtatóikra vonatkozó statáriumot, de nem félt a haláltól. Asszonyok, gyermekek, egész családok, ellenállók sora lelt búvóhelyre a karmelita zárdában. Szállásukról, ételmezésükről, lelki megnyugvásukról ő gondoskodott. A háborús időkben tanúsított helytállását „második hazája” a francia becsületrend kitüntetéssel hálálta meg.

1954-ben XII. Piusz pápa kinevezte a bagdadi „Sui iuris” Karmelita misszió szuperiorává, majd 1970-ben a babyloniai (bagdadi) latin főegyházmegye apostoli kormányzója, két év múlva érseke lett. 1983. május 30-ával vonult nyugdíjba. Közeledve 80. évéhez lassan el kellett hagynia bagdadi missziós helyét, szeretett keresztény közösségét. Visszatért Franciaországba, a Párizs közeli Fontainebleau melletti Avonba, oda, ahol a karmelita konvent priorjaként hosszú éveken át működött, és ahol a háború idején az üldözöttek igazi pásztora volt. 1987-ben még utoljára szülőhazájába látogatott. Elbúcsúzott családtagjaitól, régi barátaitól, végigjárta azokat a városokat, ahol tanult és tanított, Franciaországban, Ausztriában, Magyarországon. Azután visszatért az avoni kolostorba, ahol 1987. augusztus 17-én visszaadta lelkét Istennek. A helyi szerzetesház temetőjében helyezték örök nyugalomra. –Bővebb felvilágosítás: gr. Nyáry Éva, Grand Prior of Hungary, St. Lazarus, email: nyaryeva@gmail.com

HALÁLOZÁS

-Dobozy István VRNT, az MHBK Délausztrália „Zákó András” főcsoportvezetője jelentette Adelaide-ből, hogy “Főcsoportvezető-helyettes bajtársunkat Istenünk hazaszólította: **v. Ugody Alajos m. kir. szkv. hu. hdgy.**, *1923. augusztus 13, +Adelaide, 2015. december 3.” (Méltatását l. a 6. oldalon). Ugyanő jelentette, hogy “**Fejes György**, victoriai bajtársunk, aki Pécsen született 1917. október 5-én, 2015. május 20.-án, 97 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Rangja **m. kir. szkv. főhadnagy** volt, a vasútépítőknél is szolgált. A jó Isten adjon nekik örök nyugalmat.”

-Elsőként Bartucz Lajos jelentette Denville-ből (New Jersey állam), hogy **Dr. Lengyel Alfonz, Ludovikát végzett ny. régészprofesszor**, a **Magyar Köztársaság ny. ezredese** 2016.

január 24-én Sarasotában (Florida állam) elhunyt. Bajtársunk (*Gödöllő, 1921. október 21.) a legutolsó hetekig aktív tagja maradt valódi és virtuális magyar közösségünknek, szinte minden levelet és küldeményt külön megválaszolva, s a legutóbbi lapszámunkban is jelent még meg írása. Az emigráció kiemelkedő és világnézetileg megingathatatlan alakja távozott, akinek az antikommunista, keresztény világnézetéért való kiállás a saját szakmai előmenetelénél is fontosabb volt. A Jóisten nyugosztalja!

-Hóka Ernő elnök (New York) jelentette a Magyar Szabadságharcos (Nemzetőr) Világszövetség és a Magyar Október 23 Mozgalom nevében, hogy **Simon Zoltán 56-os szabadságharcos** (*Mezőlak, 1934. július 14.), a Garfieldi Magyar Polgári Club hűséges tagja, életének 82. évében 2016. január 26-án Denville-ben (New Jersey állam) elhunyt.

-v. Kőrössy Zoltán, a MKCsBK kp. vezetője (Maryland állam, USA) jelentette januári Körlevelükben, hogy a Győrben élt **Fráter János csendőr százados** megtért Teremtőjéhez.

-özv. Beodray Ferencné (volt Skerlánné) Kmetty Piroska illetve Szentkirályi Endre jelentették Clevelandből, hogy életének 101. évében 2016. február 5-én elhunyt **Szabolcs Lászlóné Beke Erzsébet** (*Bábolnapusza, 1915. szeptember 26). **Férje Szabolcs László m. kir. folyamőr őrnagy volt.** Február 13-án volt gyászmiséje a clevelandi Szent Imre templomban, s a Holy Cross temetőben helyezték nyugalomra férje mellé.

-Ugyanők közölték, hogy életének 91. évében 2016. február 8-án elhunyt **Székely László főhadnagy** (*Sopron, 1925. december 18). Ludovikát végzett, ahol osztályelső volt.

-Borbás Károly jelentette Torontóból, hogy **Perlaky László, a Ludovika Akadémia utolsó évfolyamának fel nem avatott tagja**, az MHBK torontói csoportjának évtizedes tagja és támogatója, életének 91. évében 2016. január 7-én hosszan tartó betegség után elhunyt.

RÖVID HÍREK, LEVELEK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-**Kőrössy János, az MHBK Clevelandi Főcsoportja vezetője** tolmácsolta maga és **Andaházy Géza** újról üdvözlését és jókívánságait a lap munkatársainak és kedves Olvasóinak, köszönjük szépen! (Andaházy Géza azóta elhunyt, ennek hírére l. a fenti rovatban, méltatását pedig a 7. oldalon.)

-Szeretettel köszöntjük utólag is **v. Ferenczy Lóránt m. kir. tűzértisztet**, a volt argentinai Czetz János MHBK Főcsoport vezetőjét **91. születésnapján**. Ő az egyetlen még élő m. kir. tűzértiszt Argentínában (*Győr, 1925. január 18, tanulmányait 1934-től Gyulán, 1938-tól Debrecenben, majd 1941-től Nagyváradon folytatta.)

-A Montreálban élő **v. Detre Gyula m. kir. testőr főhadnagy** (*Monostorszeg, 1918. március 19.) 2015 őszén a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézete és Múzeumának ajándékozta az 1944 óta kapott kitüntetéseit és elismeréseit, összesen 55 tételt. Az ajándékozási szerződést Dr. Kovács Vilmos ezredes, parancsnok jegyezte.

-**Emléktáblaavatás Nagyváradon. Jelentette az egyik résztvevő, Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke.** 2015. szeptember 27-én a Rogériusz református templomban istentisztelet során Prof. Dr. Kecskeméthy Klára ezredes asszony (Budapest) vezetésével emléktáblát avattak a város hősi halottai emlékére: **vinnai és dráveci Drávetzky Sándor és Czipp György** az I. Vh.-ban esett el, míg **Kaszás Nándor** 1943-ban, **Nagy Barna György** pedig 1944-ben. Emlékük legyen áldott!

-**A HOHE 25. évfordulója** (l. előző számunkat) alkalmából **emlékérmét és díszoklevelet** kaptam a szervezettől, ami Szakály professzor közvetítésével jutott el hozzám. Neki és a HOHE munkatársainak is hálásan köszönöm. Hasonló megtiszteltetésben részesült Simonyi László központi vezető és Tokay László szk. m. kir. páncélos hadnagy/nyá. pc. alezredes, a Chicagói MHBK főcsoportja egyik alapítója, későbbi USA főcsoportvezető (mindkettő Chicago). A szerk.

-A **Dr. Irsay Györgyék** (Miami, Florida állam, korábban Caracas, Venezuela; *Budapest, 1920. március 23.) 2015-ös karácsonyi üdvözlétéhez csatolt, december 17-i keltezésű levélből: “Ugyanakkor örömmel számolok be arról, hogy a magyar kormány 70 év után rehabilitált és egykori szolgálataimért ezredesi ranggal jutalmazott, s (2015. augusztus 6-i dátummal és a *közvárosi elnök aláírásával, a szerk.*) a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét adományozta. Egyike vagyok a nagyon kevés ma is élő hivatásos tisztnek, aki még a Magyar Királyságban kezdte szolgálatát. A háború után mindnyájunkat elítéltek. Hosszú küzdelem után sikerült pályafutásomat és szerepemet tisztázni. Ebben Te is szerepet játszottál, amit ezennel köszönök. Baráti köszöntéssel, Irsay György”.

-Legutóbbi számunknak a **clevelandi Szt. Imre magyar templom** újjáéledése kapcsán közölte **özv. Beodray Ferencné Piroska** telefonon, hogy a nyáron érkezett új papjukkal, Mezei András atyával igen elégedettek, a templom feléledt, újra egyre többen járnak misére, s az Atya a konkrét egyházi-lelki életen túlnyúlóan ápolja az egész magyar közösséget. Maga is volt cserkész Magyarországon, aminek itt különösen nagy a jelentősége, hiszen a templom és épületei a clevelandi magyar cserkészlet és az esti és hétvégi iskolai oktatás központja is.

-**Siposné Prof. Dr. Kecskeméthy Klára ezredes** jelentette, hogy tovább folytatja a m. kir. katonai térképészet kiemelkedő alakjai életének feldolgozását. Legutóbb a kommunisták által 1945 után megalázott **Tolnay Dezső vezérőrnagy** (*1891. április 8, Törökszentmiklós) pályafutását foglalta össze. Mi csak néhány sorban utalunk erre: „Február 4-én ünnepli alapításának 97. évfordulóját az önálló magyar katonai térképészet. A magyar katonai térképészet a történelmi jelentőségű teljesítményéért 2011. december 17-én Magyar Örökség-díjat kapott. A magyar katonai térképészek munkájukkal az állam- és közigazgatás érdekében tevékenykednek, térképeik országunk területi leltárát adják, adatbázisaik alapot nyújtanak a területi tervezéshez és a környezet értékeléséhez. (...) -Az ünnep kapcsán visszatekintünk a múltba, számvetést készítünk, egy pillanatra megállunk és emlékezünk a tragikus sorsú, elfelejtett katonatérképész parancsnokra, Tolnay Dezső vezérőrnagyra. Csak kevesen tudják, hogy Tolnay Dezső nevéhez fűződik a Ludovika Akadémia híres és a Magyar Honvédségnél 2009. augusztus 20-i tisztavatáson újra visszaállított, hadnagyavatás során felhangzó jelmondata, **„A Hazáért mindhalálig!”** Az 1928/29. tanévben pályázatot hirdetett az akadémia parancsnoksága a Ludovika Akadémia címerének megtervezésére az akadémikusok körében. Az első díjat Szigethy Árpád akadémikus nyerte el, akinek tervezete legjobban kifejezte az akadémia múltját, jelenét és jövőjét. A címer felső részén olvasható „A Hazáért mindhalálig!” jelmondatot Tolnay Dezső vkszt. őrnagy javasolta, amit a tanári kar 1929-ben a ludovikások hivatalos jelmondatának fogadott el. Tolnayt a Wiener Neustadt-i (Bécsújhelyi) Akadémián avatták hadnaggyá 1913-ban. 1939. május 1-jével ezredessé nevezték ki és a Térképészeti Intézet állományába került, 1940. november 28. és 1942. június 30. között volt a M. kir. Honvéd Térképészeti Intézet parancsnokhelyettese. 1942. október 1-jével kinevezték vezérőrnaggyá, 1942. június 30-án pedig a 9. „Székely” határavadászdandár parancsnokának Gyergyószentmiklóstra. -A háború után múltja miatt rengeteg megpróbáltatáson esett át, de emberi tartását soha nem adta fel. A Hungária körüli szeretetotthonban halt meg 1973. október 24-én Budapesten. Neve rákerült a magyar katonai térképészet arany lapjaira, munkásságának is köszönhetjük, hogy az utódok ünnepelhetik a magyar katonai térképészet napját.”

-Szintén ő jelentette, hogy a **Nemzeti Közszolgálati Egyetem** Hadtudományi és Honvédtisztképző Karának Katonai Vezetőképző Intézete Művelői Támogató Tanszéke 2016. február 1-én **hallgatói vetélkedőt rendezett A Magyar Katonai Térképészet Napja** alkalmából.

-**Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnöke** jelentette, hogy „Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékéért Alapítvány” (Veszprém), a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet és a Történelmi Vitézi Rend 2016. január 8-án előadást szervezett, melyet **Szücs Béla Albert Petőfi-díjas újságíró, 1956-os sorkatona tartott „Emlékezés Pálinkás (örgróf Pallavicini) Antal őrnagy parancsnokomra”** címmel a

Mártírok útja 11. szám alatti volt MHSZ székház földszinti 56-os emlékszobájában. Az előadással is tisztelgetek az 1956-os Forradalom és Szabadságharc és a kommunista diktatúra minden áldozatának emléke előtt. –Szintén az ő rendezésükben **Menczer Erzsébet, a Szovjetunióban volt Magyar Politikai Rabok és Kényszer munkások Szervezete (SZORAKÉSZ)** elnöke, volt országgyűlési képviselő (Fidesz-MPSZ) **“Elhallgatott történelem – 9 év Kolimán”** címmel tartott személyes hangvételű előadást február 5-én. –Ugyanő jelentette, hogy Dr.Varga István ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, Hóman Bálint rehabilitációjának jogi képviselője és Kovács Gábor, a Hóman Bálint Kulturális Alapítvány kuratóriumának elnöke **„Egy éve mentették fel Hóman Bálintot”** címmel előadást tartott 2016. március 4-én. Az előadással is tisztelgetek a mártírhalált halt tudós, politikus Hóman Bálint emléke és a kommunista diktatúra minden áldozata előtt.

-Mintegy 420 ezer, a II. világháború alatt szovjet hadifogságba került magyar katona adatait találták meg hazai kutatók Oroszországban. – közölte Balogh Zoltán, az emberi erőforrások minisztere a **Gulág Emlékbizottság ülésén**. A háború után félmillió magyar katona került hadifogságba a Szovjetunióban. Közülük 48 ezren meghaltak, az ő adataik megtalálhatóak a Hadtörténeti Intézet és Múzeum levéltárában. A hazatértek adatait most sikerült teljessé tenni.

-A **Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége** vezetői elküldték szerkesztőségünknek lapjuk, a *Hadifogoly Híradó* két legutóbbi számát (szerkesztője Antalffy István), amit köszönünk szépen!

-A Vitézi Rend Magyarországi Törzsszéke, melynek jelenlegi központja az Országos Törzskapitány lakhelye folytán Alcsútdobozon van, ismét volt kedves elküldeni szerkesztőségünknek a *Vitézek Hírmondója* legújabb számát, melyet köszönünk szépen. A 2015/4. számban Ilosvay-Egyed Katalin írt összefoglalót *Vitézi összejövetel és ebéd – Sydney* címmel, mely 2015. november 29-én a punchbowli Magyar Házban zajlott. Más kitüntetettek mellett Ilosvay Gusztáv, az ottani magyar rádióadás szerkesztője a VR Bronz Érdemkeresztjét kapta. Az avatást **v. nemes Tassányi József Üv. Törzskapitány** végezte s megemlékezett a **M. Kir. Csendőrségről is, Goór György VRNT, az MHBK Ausztráliai Főcsoportjának vezetője** pedig szintén megemlékező beszédet tartott a Csendőrségről.

-**Dr. Farkas Jenő ny. ezredes sorai az előző számban megjelent anyagával kapcsolatban** (*Huszonötödik alkalommal emlékezünk Letkésen a Szent László Hadosztály katonáira, Hadak Útján* 2015/4. sz., 20. old.): “Kedves Gergő! Tegnap a Ludovika Kávézóban Nagy Lacitól megkaptam a karácsonyi számot, benne korábban elmaradt írásom. Nagyon köszönöm, hogy volt helyed teljes terjedelemben közölnöd. Azért is örülök, mert ez volt az utolsó és úgy érzem sikeres nap, amit én szerveztem, mert most már átadtam a munkát a MEBSZ-nek, Dr. Boldizsár Gábor ezredeséknek. Aldott új esztendő kíván, Jenő bátyád”

-**v. Ferenczy Lóránt (Buenos Aires) hívta fel figyelmünket az alábbi kérésre**, mely **Ádory Széll Erzsébettől**, egy volt m. kir. őrnagy lányától származik. Bajtársnőnk mozgásában korlátozott, ezért volna szüksége segítségre. Elsősorban a Buenos Airesi magyar kolóniában keresi a megfelelő embert, de esetleg Magyarországon élő jelentkezőket is szívesen vesz. “Keresek egy olyan spanyol vagy magyar dolgozót, aki eljönne hozzám lakni Magyarországra, Monorra. Nálam lakna, én adnék szállást és ellátást s havonta zsebpénzt. Ez a fiú-férfi, lány-asszony, apáca, ápoló, vagy nyugdíjas tanárnő ittléte alatt megismerhetné Európát. Elküldeném a barátaimhoz Firenzébe, Brüsszelbe, Svájcba, Spanyolhonba, Londonba egy-egy hétvégére. Így megismerhetné az európai kultúrát illetve a viszonyokat. Amellett, hogy az én dolgaimban segítene, gondozást még vállalhatna mellettem másnál is. Kérlek segítsetek ebben. Sok szeretettel várom válaszotokat: Erzsébet/Isabel”. -Az esetleges válaszokat a szerkesztő emailcímére kérjük.